

Bilkaar", vil opstille den fulde Bærdi, Eiendommen vilde have, naar, hvis, saafremt alle disse Indskrænkninger ikke fandtes ved samme, da gav man ikke blot ikke „billige Bilkaar“, men da forærede man ligesrem den ene Part, hvad der ikke er hans. Det er dette Fradrag, som svarer til Forskjellen mellem fri Eiendom og Fæstegods, som i hele Europa, hvor saadan Afløsning allerede har fundet Sted, i Gjennemsnit er anslaaet til en Trediedeel, og som vi have meent skulde ansættes til mellem een og to Femtedele. Desuden er der jo ved Siden af den Garanti, en vel ordnet Taxation giver, stillet den meget væsentlige Garanti, at Godseieren ved en Forhøielse i Taxationen kan fordre sig Gaarden overdraget. Det hører til de Smaating, som, inden denne Lov kan faae endelig Lovskraft, meget let ville kunne rettes, hvis Nogen kunde finde en Beroligelse deri, i saa Fald at lade Parterne strax stilles ad. Jeg har alt udtalt, at ogsaa efter min Mening den § 12, som er kommen ind, og som iøvrigt praktisk ikke har meget at sige, er uheldig, fordi den svækker Opfordringen til at skynde sig, at „arbejde, medens det er Dag“, og fordi den, for et overmaade ringe Diemeds Skyld, indfører en Slags fingeret Urdelighed, som efter min Mening ingen Steder har hjemme, saalænge vi blive staaende paa Lovsfæstets Standpunkt. Men dette og lignende Smaating kunne nu, da der jo ikke kan være Tale om, at Udkastet umiddelbart kunde faae Lovskraft, umulig faae Indskydelse paa Nogens Afstemning. Jeg troer altsaa, at Sagen ved dette Lovarbejde har gjort et meget vigtigt Skridt fremad, og hvad enten den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Mourad) stemmer for eller imod, skal det ikke i mindste Maade svække min Taknemmelighed for, at han væsentlig har bidraget til at bevirke dette Fremskridt. Jeg skal ikke blot indrømme ham, men jeg vil

tillige foreholde Andre, der maaffee havde større Opfordring til at tage Initiativet i denne Sag, at dette vigtige Skridt skyldes ham, og ikke dem. (Hør! Hør! Tscherning: Vi havde ikke naaet det, om vi havde begyndt derpaa.) Jeg holder mig aldeles overbevist om, at der er skeet et stort og vigtigt Skridt derved, at der nu foreligger et vel gennemtaøkt og vel gennemarbejdet Lovudkast, hvorom den nærmere Drøftelse kan samle sig, som en Sag, hvori saamangfoldige ere interesserede. Derved er ialtsald Kredsen af de Punkter, som endnu kunne give Anledning til Tvivl og Tvist, betydelig bleven indskrænket og deres Løsning væsentlig lettet. Naar man ikke vil stille sig paa et saa isoleret, et for hele den danske Lovgivning saa fremmed Standpunkt som det, en enkelt æret Rigsdagsmand idag har indtaget, saa er Tvivlsmaalenes Antal indskrænket til nogle faa Punkter, og der er da stor Udsigt til, at dette Lovarbejde i en følgende Sæsson let og hurtigt vil kunne føres til Ende (Hør!), efterat der i alt Væsentligt er lagt et godt og solidt Grundlag, og efterat der i Detaillen er store Afsnit, der rimeligviis aldeles ikke ville fremkalde nogen synderlig Meningsforskjellighed. Jeg troer altsaa, at denne Sag har en god Udsigt til Fremgang, men jeg skal ligesuldt gjerne og oprigtigen slutte min Opfordring til den ærede sidste Talers, at man ingenlunde ved denne Udsigt bør lade sig afholde fra, hvor der paa nogen Maade frembyder sig Udsigt dertil, frivilligen at enes om billige Overenskomster.

Rettelse.

Nr. 359 Sp. 5719 L. 13 f. n. „Loven“ læs: „Lovene“.